

A: 351.88/4j:336 RvM 173379 A
6-7-67
C 351.88/4j:336 Coord. Cie mP
p. Y d / m arch

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
PLEIN 23 - 'S-GRAVENHAGE

VERTROUWELIJK

Zijner Excellentie
de Minister-President,
Voorzitter van de
Raad van Ministers.

*Ministerraad
7 juli 1967 / E/d Besproken en
afgehandeld*

~~XXXXXXXXXX~~

DGES

Datum: 6 juli 1967

Onderwerp:

Conclusies Coördinatie
Commissie voor Europese
Integratie- en Associatie-
problemen van 5 juli 1967
met betrekking tot de Raads-
zitting van de EEG op 10 en
11 juli 1967.

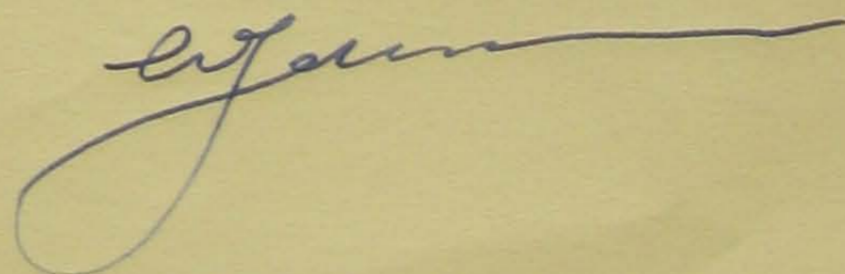
Kenmerk: 120461

TER BEHANDELING IN DE MINISTERRAAD OP 7 juli 1967

./.

Bijgaand moge ik U de conclusies doen toekomen van de vergadering van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen van 5 juli jl., met betrekking tot de Raadszitting van de EEG, welke op 10 en 11 juli a.s. in Brussel wordt gehouden.

DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

VERTROUWELIJK

Conclusies van de vergadering van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen met betrekking tot de Raadszitting van de EEG op 10 en 11 juli 1967

I. Lidmaatschapsaanvragen van het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken.

In de laatste Raadsvergadering van de EEG is afgesproken dat de Europese Commissie, conform art. 237, advies zal uitbrengen over de toetredingsverzoeken van Engeland, Ierland en Denemarken. In de a.s. Raadszitting zal voor de eerste maal een materiële discussie plaatsvinden over deze lidmaatschapsaanvragen. Tijdens deze discussie zal ook gebruik kunnen worden gemaakt van de uiteenzetting die Minister Brown heeft gegeven in de WEU-Raad op 4 juli jl.

Verwacht wordt dat van Franse zijde een aantal problemen zal worden opgeworpen, welke volgens Frankrijk moeten worden bestudeerd alvorens een besluit kan worden genomen over de opening van de onderhandelingen. Vermoedelijk zullen in de Franse uiteenzetting twee probleemcomplexen de nadruk krijgen:

1. de consequenties voor de Gemeenschap van een uitbreiding van het ledental (de veronderstelde wijziging van het karakter van de Gemeenschap);
2. de zwakke economische positie van Engeland en daarmee verbonden het probleem van het pond sterling als reservevaluta.

Voorts zal van Franse zijde ook worden gewezen op de problemen die zich in de landbouwsfeer voordoen (zoals de verdeelsleutel van het Landbouwfonds en de vraag of Engeland de lasten van de landbouwpolitiek kan dragen).

De Coördinatie Commissie was van mening dat de Nederlandse delegatie in de EEG-Raadszitting zich op de volgende uitgangspunten zou kunnen baseren:

1. Nederland is voorstander van toetreding van Europese landen die de verdragen en reglementen aanvaarden.
2. Indien andere landen evenwel problemen zien in verband met de toetreding van nieuwe leden, dan is Nederland bereid deze in het kader van de Raad te bespreken. Daarbij zal er echter van Nederlandse zijde naar gestreefd worden, het aantal van de te bestuderen problemen zo veel mogelijk te beperken, deze zo nauwkeurig mogelijk te omschrijven en de beslissing omtrent het openen van de onderhandelingen te bespoedigen. Zo zal de bespreking van problemen die verband houden met in de toekomst door de Raad te nemen besluiten moeten worden afgewezen.
3. Bij de discussie over de betrokken problemen zal van Nederlandse zijde ervan worden uitgegaan dat, ook indien bepaalde problemen een reëel karakter hebben, deze oplosbaar resp. overkoombaar moeten worden geacht in het licht van de politieke wil om Engeland en andere Europese landen als lid toe te laten.
4. Hoewel bepaalde problemen, met name die met betrekking tot het karakter van de Gemeenschap, prealabel tussen de Zes

kunnen worden besproken, zal ernaar moeten worden gestreefd dat in een vroeg stadium, na kennisneming van het advies van de Europese Commissie, besloten wordt om tot onderhandelingen over te gaan. Dit heeft het voordeel dat de Britse positie nader kan worden uiteengezet. Van dat moment af lijkt de, ook in de jaren 1961 tot 1963 gevolgde, procedure onvermijdelijk, waarbij afwisselend beraad tussen de Zes en overleg tussen de Zes en Engeland plaatsvindt.

5. De vraag doet zich voor of de Raad in afwachting van het eind september verwachte advies van de Europese Commissie, de tussenliggende periode moet benutten voor verder overleg in andere organen. Zo zou het Monetair Comité om advies kunnen worden gevraagd en zou het Comité van Permanent Vertegenwoordigers het politieke probleem van de veronderstelde wijziging van het karakter van de Gemeenschap kunnen bespreken. Enerzijds werd opgemerkt dat nader beraad in deze organen het voordeel heeft dat vertraging wordt voorkomen. Aan de andere kant werd erop gewezen dat deze vertraging, gezien de vakantieperiode, gering is en dat overleg op basis van het advies van de Europese Commissie wellicht meer gelegenheid biedt om de positieve kanten van Englands toetreding in de beschouwing te betrekken dan in rapporten over specifieke problemen mogelijk is. Wel dient echter bedacht te worden dat de Commissie deze problemen waarschijnlijk breed zal uitspreken.
Hoewel de Coördinatie Commissie niet tot een definitieve conclusie kwam, werd geconstateerd dat de keuze t.a.v. deze procedure-kwestie mede afhankelijk kan worden gemaakt van het verloop van het debat in de Raad en van de vraag of voldoende gelegenheid zal bestaan om in deze zitting de Nederlandse gezichtspunten tot uitdrukking te brengen.
6. Ten aanzien van de vraag met hoeveel landen de Gemeenschap zou kunnen worden uitgebreid, werd gesteld dat Nederland in Brussel het gesprek moet beperken tot verzoeken die in feite zijn gedaan (V.K., Ierland en Denemarken) en het te verwachten verzoek van Noorwegen.
7. Ten aanzien van de economische situatie van het V.K. werd van de zijde van het Ministerie van Financiën opgemerkt, dat de toetreding van Engeland tot een verslechtering van de "terms of trade" van dat land zal leiden. De zwakke betalingsbalanspositie van Engeland moet als een ernstige zaak worden gezien, welke bij toetreding niet eenvoudiger zal worden. Het probleem van het pond sterling als reserve-valuta zal desgewenst nader kunnen worden bestudeerd. Verwacht mag worden dat, als het Monetair Comité opdracht krijgt deze problemen te bestuderen, voornamelijk schaduwzijden naar voren zullen komen. Hiertegenover staat echter dat de toetreding op den duur tot een aanzienlijke versterking van de Britse economie zal kunnen leiden.

II. Internationale Tarwe-Overeenkomst annex voedselhulp.

Van 12 juli a.s. af wordt in Rome een internationale Graanconferentie gehouden, ter opstelling van een overeenkomst ter vervanging van de internationale Tarwe-Overeenkomst, waarvan de materiële regeling per 31 juli a.s. vervalt. Afgezien van de vigerende tarwe-overeenkomst, zal het uitgangspunt van het overleg de granenregeling zijn die in de Kennedyronde is overeengekomen. Een belangrijk nieuw element in deze onderhandelingen vormt de voedselhulp. Hierbij zij eraan herinnerd dat een aantal deelnemers aan de Conferentie in Rome, waaronder de Sovjet-Unie, niet aan de Kennedyronde heeft deelgenomen.

De Coördinatie Commissie besprak aan de hand van een nota van het Ministerie van Landbouw de vraag welke rol de EEG zal spelen bij het komende overleg. Men was het er over eens dat in het algemeen de vertegenwoordiger van de EEG voor de Lid-Staten het woord zal moeten voeren, omdat ook door de Gemeenschap/het akkoord van de Kennedyronde is onderhandeld en ook door de Gemeenschap mede is gesloten. Evenals in de Kennedyronde zou de Europese Commissie met het woordvoerschap kunnen worden belast. De vraag doet zich echter voor of ook op het gebied van de voedselhulp, die tot nog toe geen onderwerp van communautair beleid is geweest, alleen namens de Gemeenschap moet worden gesproken. De Coördinatie Commissie was van oordeel dat in het algemeen naar een gemeenschappelijk standpunt moet worden gestreefd, omdat deze voedselhulp uit een door de Gemeenschap gesloten akkoord voortvloeit en zeker verband heeft met het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Anderzijds zouden interventies door delegaties van de Lid-Staten mogelijk moeten blijven teneinde een vlot verloop van het overleg te verzekeren en ook te vermijden dat zich, bij de afwezigheid van een gemeenschappelijk standpunt, ongewenste ontwikkelingen voordoen. Dit kan zich zowel voordoen t.a.v. bepaalde politieke kwesties (bv. toelating van andere staten) als bij specifieke technische problemen, in het overleg over de graanovereenkomst.

Aangezien verwacht mag worden dat tijdens de conferentie velerlei, op dit moment niet voorzienbare, problemen zullen rijzen, verdient het de voorkeur dat de Gemeenschapsvertegenwoordiger wordt bijgestaan door een ad hoc Comité, samengesteld uit de delegaties der Lid-Staten.

Ten aanzien van de voedselhulp zelf bestond in de Coördinatie Commissie geen overeenstemming over de vraag of deze door de Gemeenschap moet worden verstrekt dan wel op nationale basis door de Lid-Staten. Vermoedelijk zal de Europese Commissie het standpunt innemen, dat de uit het door de Gemeenschap gesloten akkoord voortvloeiende voedselhulp door de Gemeenschap, op basis van een communautair beleid, moet worden verstrekt. Hoewel sommige leden van de Coördinatie Commissie zich met dit uitgangspunt konden verenigen, meenden andere leden dat conform het Franse en Duitse standpunt, op nationale basis voedselhulp zou moeten worden verstrekt (waarbij de nationale origine tot uitdrukking kan worden gebracht).

Gezien het feit dat door de Gemeenschap te verstrekken hulp buiten het kader van Associatie-akkoorden een precedent zou kunnen vormen en Nederland tot nog toe het standpunt heeft ingenomen dat dergelijke Gemeenschapshulp niet moet worden verleend, was de Coördinatie Commissie van mening dat deze kwestie aan de Ministerraad moest worden voorgelegd.

Ten aanzien van de beslissing omtrent de richting waarin de voedselhulp zou moeten worden aangewend, werd in de Coördinatie Commissie de Nederlandse voorkeur voor kanalisering via het wereld-voedselprogramma bevestigd. Opgemerkt werd evenwel, dat ingeval de richting van de besteding (multilateraal of bilateraal) onderwerp van Gemeenschaps-beslissing wordt, ermee rekening moet worden gehouden dat hoogstens een klein gedeelte van de voedselhulp van de Gemeenschap aan het wereld-voedselprogramma zal worden verstrekt.

In ieder geval is wel duidelijk dat het vrijwel ondoenlijk zal zijn de nationale origine van de hulp te demonstreren wanneer deze door de Gemeenschap wordt verstrekt.

De Coördinatie Commissie was van mening dat nader beraad vereist is als zou blijken dat een land als de Sovjet-Unie niet bereid is de Gemeenschap als gesprekspartner te aanvaarden.

Van de zijde van het Ministerie van Landbouw werd gesteld, dat vervanging van graanhulp door andere hulpleveranties zou kunnen worden toegestaan indien op de wereldmarkt geen overschot te verkrijgen zou zijn tegen de minimumprijs. Het Ministerie van Financiën was hier echter tegen. Van Nederlandse zijde zou voorts, in overeenstemming met de regeling van de Kennedy-ronde, verzet moeten worden geboden tegen een regeling voor de vervoerskosten welke tot vlagdiscriminatie zou leiden. De hele kwestie van het vervoer zou voorlopig beter open gelaten kunnen worden.

Tenslotte werd in de Coördinatie Commissie opgemerkt dat zich ten aanzien van de hulpverleningsaspecten nog veel onopgeloste vraagstukken voordoen, waarvan men moet betwijfelen of zij zonder verdere voorbereidingen in een conferentie van 3 à 4 weken tot een oplossing kunnen worden gebracht.

Voorgesteld wordt dat aan de delegatie naar de conferentie, bestaande uit deskundigen van het Ministerie van Landbouw, vertegenwoordigers van de Ministeries van Economische Zaken en Buitenlandse Zaken desgewenst worden toegevoegd. In de Coördinatie Commissie werd de wens tot uitdrukking gebracht dat een vertegenwoordiger van Buitenlandse Zaken, met name bekend met EEG-aspecten, in de delegatie zal zitting nemen. Voorts werd het wenselijk geacht dat ook een deskundige op het gebied van de voedselhulp beschikbaar zou zijn.

III. Spanje

Ter vaststelling van het mandaat voor de onderhandelingen met Spanje moeten nog een aantal punten worden geregeld, o.a.:

1. de Nederlandse eisen op het gebied van het wegvervoer ten aanzien waarvan steun is ondervonden met uitzondering van Franse zijde;
2. de uitzonderingslijsten, behelzende een 30-tal produkten. Nederland heeft voorkeur voor een algemene vrijwaringsclausule tegen marktverstoring, in welk geval t.a.v. specifieke produkten geen moeilijkheden behoeven te bestaan;
3. de vraag of, zoals door Nederland tot nog toe is gesteld, de eerste fase 6 jaar duurt of, zoals de andere Lid-Statens stellen, "tenminste 6 jaar". Indien de eerste fase niet langer dan 6 jaar kan duren, ontstaat er een vacuum indien over de volgende periode geen overeenstemming wordt bereikt.

De Coördinatie Commissie was voorts van mening dat de Ministerraad tevens een besluit moet nemen over de vraag of, bij overeenstemming over het mandaat, thans tot opening van de onderhandelingen met Spanje kan worden besloten. Wanneer Nederland zich hiertegen verzet, dan zal het vermoedelijk alleen staan. In dit verband zij herinnerd aan de toezegging aan de Tweede Kamer dat Israël, zo mogelijk, prioriteit zal krijgen.

IV. Maghreb-landen.

De Coördinatie Commissie was van mening dat Nederland zich gematigd positief zou kunnen opstellen t.a.v. de voortgang van de werkzaamheden binnen de Zes t.a.v. Tunesië en Marokko. Er moet rekening mee worden gehouden dat een mandaat niet spoedig zal worden vastgesteld. Om politieke redenen zal Nederland zich er echter tegen moeten verzetten dat de behandeling van de Algerijnse aanvraag wordt hervat.